

83/6/70  
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
 ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ  
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ  
 ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ  
 ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ  
 ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΤΛΑΣ  
 Αριθ. Έρωτ. 83/136

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ  
 ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

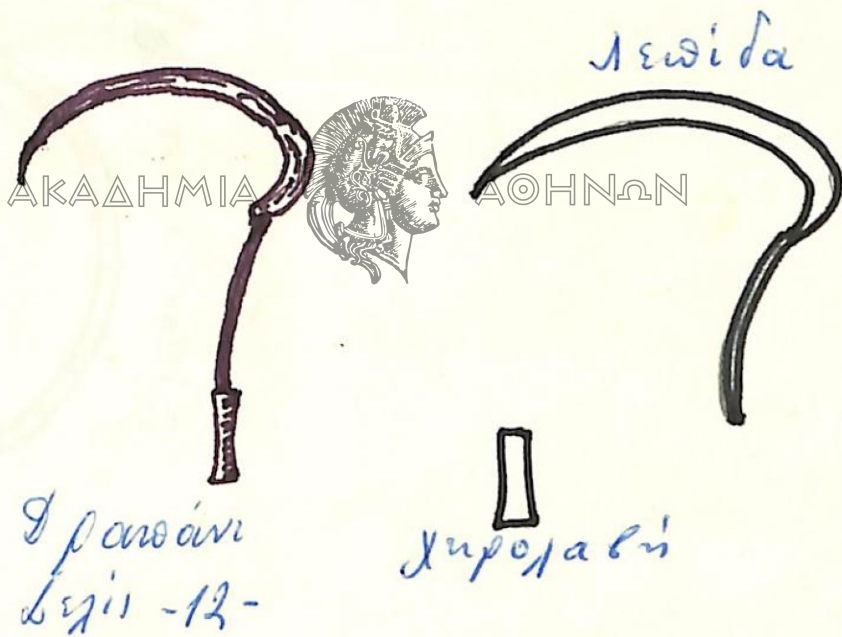


ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968  
 ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15 Ιανουαρίου - 10 Φεβρουαρίου 1970

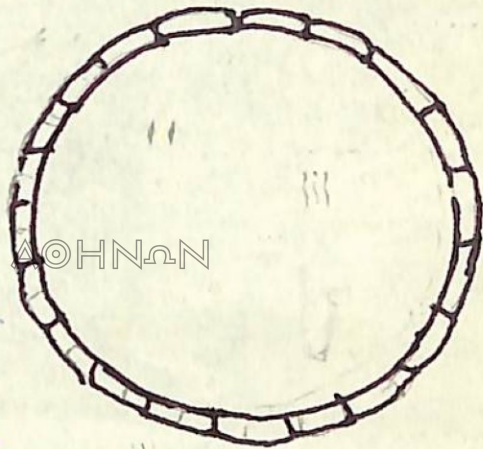


AKAΔHMIA



ΕΛΛΗΝΕΣ  
19

ΔΘΗΝΩΝ



Κοινωνος γεγραυος



Legis -24-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Σόλων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



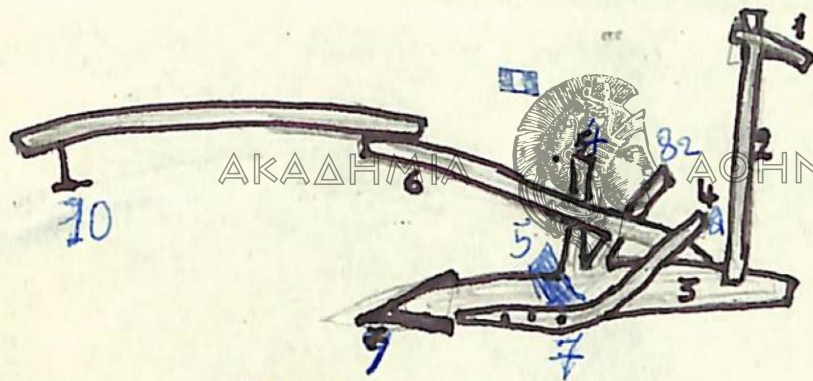
ΑΘΗΝΩΝ

Συνοφῶν



Σελῶν

-5-



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

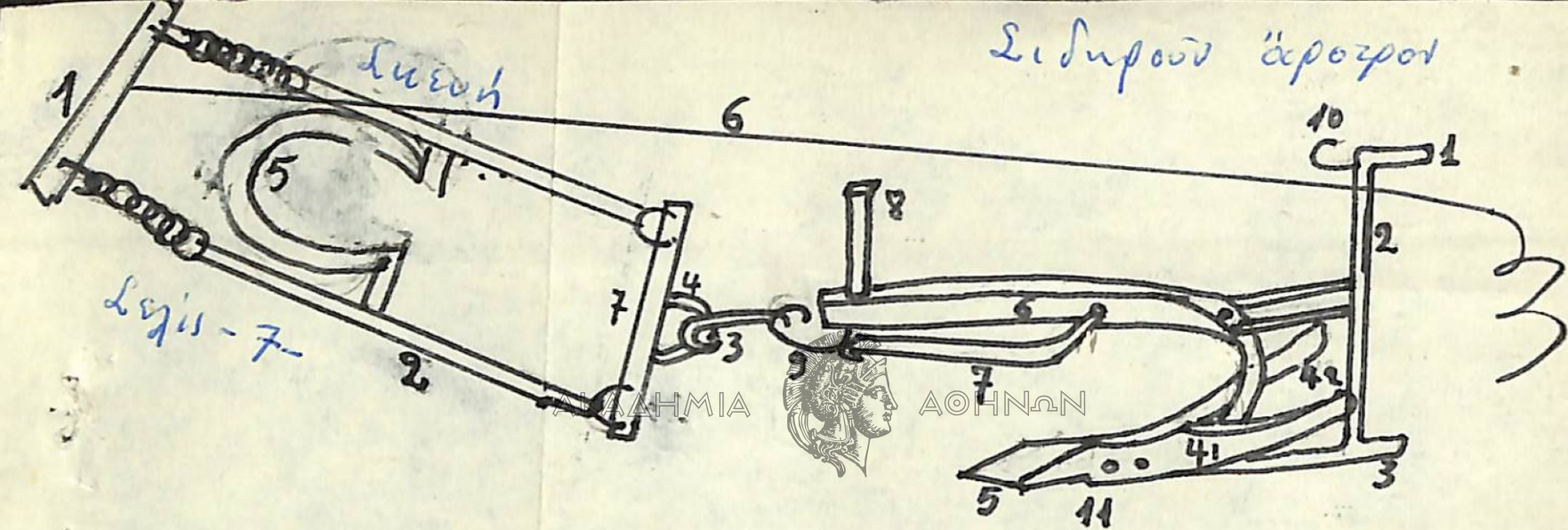
ΑΘΗΝΩΝ

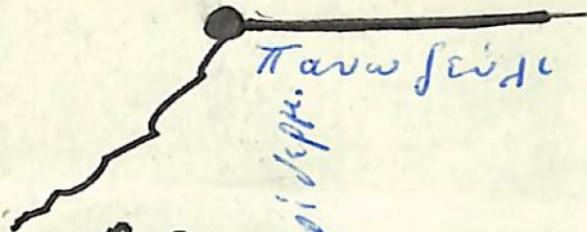


Ο vi  
Lyn -5-

Σύμμετρον  
Lyn 4-

Σιδυραὺν ἄροτρον





Πανω σέρι

Αυτί σέρι



Ζεύγα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



Ζεύγα

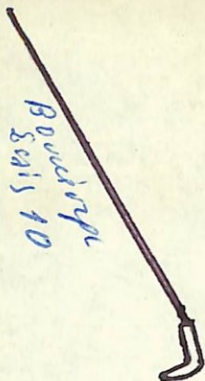


Ζεύγα

Σελ. 6 -

τρόπος ὀργάνου

Bouvier  
Sais 10



8- 8- 8-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



καρπῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ζώνη



ζωοφόρος

ΑΘΗΝΑ



δρεσίνη

11  
Σελ



ΕΠΙΤΡΟΦΕΥΣ.

Γεώργιος Κασσαμάς

Μαχός - Πενταίδος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).... *Μοχός*.....  
(παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας *Πεδιάδος*.,  
Νομοῦ *Ἡρακλείου*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἰωάννης*  
*Μαυριτσάκης*. ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....  
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Μοχός-Ἡρακλείου*.....  
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *30*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:  
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ρουσοχαγιάκης*... *Μανίλας*..

ἡλικία... *53*..... γραμματικαὶ γνώσεις... *Β'*... *Γυμνασίον*  
..... τόπος καταγωγῆς *Μοχός Πεδιάδος*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ  
β) *Κα. Ρουσοχαγιάς*... *Ἰωάννης*... *53*... *Διδάσκαλος*... *Μοχός*... *Πεδιάδος*

#### Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ  
βοσκήν ποιμνίων; *Μυρσάι... ἄγρ... περριοχαί... Ρεά*  
*εωφοράν καὶ Ρεά βοσκῶν αἰ... δονκοφάριαι*.  
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-  
ματα; *ἔιναι... χωρὶς... εἰς... εἰς...*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,  
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς  
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....  
*Ἀνδριανῶν... εἰς... φρεσινά... εἰς...*
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν  
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν  
του; *ἔναι... εἰς... εἰς... εἰς...*  
*εἰς... μετὰ... εἰς... εἰς...*  
*εἰς... εἰς... εἰς...*  
*εἰς... εἰς... εἰς...*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

*οἱ ἀσχολοῦνται μὲν τὴν γεωργίαν* .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *καὶ* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

*δὲν ἐργάζοντο ἐν αὐτοῖς (τσιφλίκια)* .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) ..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Παρασύρουνται εἰς τὰ ἐξωτικά, ἀπὸ τῶν χωρίων* .....

*εἰς τὰ ἐξωτικά, ἀπὸ τῶν χωρίων καὶ εἰς τὰ ἐξωτικά* .....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. *καὶ* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

*Ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν* .....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Με ζωϊκὴν κόπρον.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... ἐγίνετο ... τοῦ 1918

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1932, γεωργικὰ 1955

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

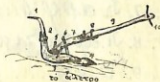
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖες κατεσκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... ἐγίνετο ἀπὸ τοῦ ...

Μονόφτερο ... διὰ καμάρων ... χόρτα ... γεωργικὰ  
Διφύετο ... διὰ ... γεωργικὰ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Χιρὰνι... 4. Παροῦνα... 7. Κόνι-μηρί... 10. Καζοῦνι  
2. Ἐχέρη... 5. Νυί... 8. Ὀδύχας... 11. Βίδες... 2  
3. Προδράμι... 6. Λιανάρη... 9. Καζοῦνι...



- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) ... ἀπὸ τοῦ 1955

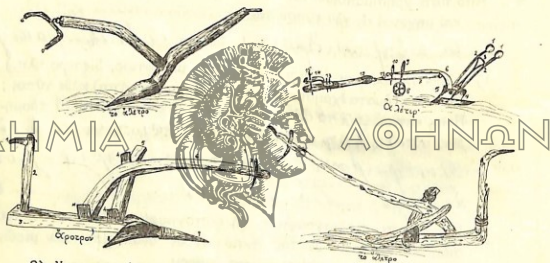
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἐγίνετο ἀπὸ τοῦ 1955

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....*ὀχλ.*

5) Μηχανή ἀλωνισμού .....*ὀχλ.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἐν δ. μ. κ. α. ... ε. ε. χ. κ. λ. ζ. η. ... δ. κα. - ρα φ. δ. ρ. κ. α. ... ἀρ. ε. τ. ρ. α. ζ. ... κ. ρ. ε. ε. β. α. ε. α. φ. ε. τ. ρ. ... ἰ. κ. λ. α. λ. ι. κ. α. ι. ... δ. α. δ. ... τ. η. ν. ... ρ. ε. ν. χ. α. δ. ρ. α. ν.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;



3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον<sup>(1)</sup> καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- |                                |   |                              |
|--------------------------------|---|------------------------------|
| 1. <i>χ. ρ. α. φ. κ. λ. ι.</i> | 6. <i>ε. τ. α. β. ἄ. ρ. ι.</i>              | 11. <i>π. ε. ρ. ὀ. ν. η.</i> |
| 2. <i>ὀ. χ. λ. ρ. η.</i>       | 7. <i>κ. α. ρ. φ. ι.</i>                    | 12. ....                     |
| 3. <i>π. ο. δ. ἄ. ρ. ι.</i>    | 8. <i>π. α. ρ. ὀ. ν. τ. ι. α.</i>           | 13. ....                     |
| 4. <i>ε. τ. ρ. α. ζ. α.</i>    | 9. <i>ν. κ. λ.</i>                          | 14. ....                     |
| 5. <i>ε. φ. ἡ. ν. α.</i>       | 10. <i>κ. α. ρ. α. μ. ε. λ. ι. κ. α. ζ.</i> | 15. ....                     |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ **ὕνι**. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι... τοῦ ξυλίνου... ἀρότρου... εἶναι...  
...μιας... μορφῆς...



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... ὁρθογώνιον

ἢ ὀρθογώνιον... ἀρότρου... ἀρότρου...

6) Τίττο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... ξύλου



- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.)...

Λοιπὰ... τὰ... ἀνὰ... ἐξ...



8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Β. β. ε. ε. ἢ γ. γ. μ. ι. ο. ρ. ε. σ. ε. s* .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Β. β. ε. ε. ἢ γ. γ. μ. ι. ο. ρ. ε. σ. ε. s* .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ν. αἰ. δ. ι. ο. ρ. ε. σ. ε. s* .....



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῦλες, πιζεῦλια κλπ.). .... *ζ. γ. μ. ι. ο. ρ. ε. σ. ε. s* .....

1) ζυγόν... *ζ. γ. μ. ι. ο. ρ. ε. σ. ε. s* ... 2) λουριά... *λ. ο. υ. ρ. ι. α* ... 3) λουρί... *λ. ο. υ. ρ. ι. α* ...

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....

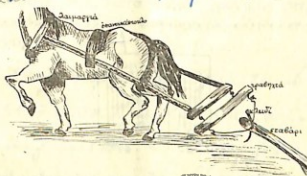
*Ν. αἰ. δ. ι. ο. ρ. ε. σ. ε. s* .....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Α. π. ο. δ. ε. s* .....

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Α. π. ο. δ. ε. s* .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

Ἐξαρτήματα γεωγῶν  
 1) Κ. ἀ. εὐς ..... 2) Ἰ. ἀ. τ. φοι. 4) ..... 5) Σ. ἐ. ν. γ. α. ρ. α. ι. μ.  
 2) Π. α. ρ. ἰ. δ. ε. ..... 3) Τ. ρ. α. β. γ. α. ι. ο. ..... 6) Ζ. ε. ὤ. τ. η. ς.  
 7) Ζ. ὤ. γ. ο. ἰ.



ζ. Ἀροτρίασις ( ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄγρου ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Ἄ. ρ. γ. ω. ν. ι. ..... ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ..... 3) ἰ. ρ. ρ. α. τ. η. ς. ....  
 ὀ. ν. ο. ρ. μ. α. ρ. ὀ. ρ. ι. α. ς. ..... ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Το. α. ο. ο. θ. ι. α. ι. α. ς. ..... ὀ. ν. ο. ρ. μ. α. ρ. ὀ. ρ. ι. α. ς. ....  
 ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ..... αὐ. ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ..... καὶ ..... τ. α. ..... ὀ. ν. ο. ρ. μ. α. ρ. ὀ. ρ. ι. α. ς. ....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Το. α. ο. ο. θ. ι. α. ι. α. ς. ..... ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ..... ὀ. ν. ο. ρ. μ. α. ρ. ὀ. ρ. ι. α. ς. ..... καὶ ἐν  
 ὀ. ν. ο. ρ. μ. α. ρ. ὀ. ρ. ι. α. ς. ..... αὐ. ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ..... τὸ ἄροτρον.....

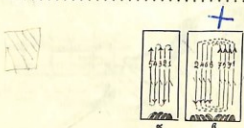
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ..... ὀ. ν. ο. ρ. μ. α. ρ. ὀ. ρ. ι. α. ς. ..... τὸ ἄροτρον.....  
 αὐ. ἰ. ἀ. τ. φοι. τ. η. ς. ..... καὶ ..... τ. α. ..... ὀ. ν. ο. ρ. μ. α. ρ. ὀ. ρ. ι. α. ς. ....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὅργωνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... *Μ.ο.ζ.γ. 6.ο.ο.ρ.δ.* ...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);



Σημειώσατε μετ' τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. ἀροτρ., ἢ σπορίδας, ντάμπες, σιασίς, μεσδράδες κ.λ.π.); ... *Μ.ο.ζ.γ. 6.ο.ο.ρ.δ.* ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; ...

... *Μ.ο.ζ.γ. 6.ο.ο.ρ.δ.* ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον; ... *Μ.ο.ζ.γ. 6.ο.ο.ρ.δ.* ...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ...

... *Μ.ο.ζ.γ. 6.ο.ο.ρ.δ.* ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *Εἰς... ὄγμ... καὶ... ὀργώματα... καὶ ἄλλως.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

*Διὰ... καὶ... δημητριακὰ... ἐγίνοντο 1 ὀργώμα...  
τὸ φθινόπωρον... πρὶν... καὶ... ὁρμωτοῦ ὁρόγια  
καλλουργία... γίνεσθαι... ἐπὶ... ἀρχῇ... τοῦ... ἐαυτοῦ  
ὀργώμα... γύρισμα... ὁρμωτοῦ...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Διὰ... καὶ... κηπευτικὰ... ἐγίνοντο 2-3 ὀργώματα*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

*Ἐν... ἔτος... εἰς... ἀρμενέων...*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *1... 2... 3... 4... 5... κηπευτικὰ.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δίσάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

*Πρὶν... εἰσάγεται... ἐν... εἰς... σπέρμα...  
... ὁρμωτοῦ...*

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-



ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

ἔκαστον... κασμάς... τσάρα... χαράφι, τσουχράνα.



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

ἔργα... ἄνδρες... βοῦν... καὶ... γρόμτοι... βορκα... οἱ... ἔργα... βορκα...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ἔκαστον... χωράφια... ὀσπρία...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

ἔκαστον... βορκα... τριφύλλι... βορκα...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

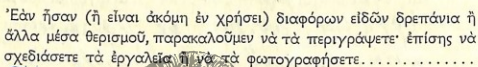
ἔκαστον... βορκα...

## Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

### α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

.....



.....

- 
- Kōga.

- Εἶναι... ὁμαζή

- Π. χαρ. ο. α. β. 37α. 38α. 39α. 40α. 41α. 42α. 43α. 44α. 45α. 46α. 47α. 48α. 49α. 50α. 51α. 52α. 53α. 54α. 55α. 56α. 57α. 58α. 59α. 60α. 61α. 62α. 63α. 64α. 65α. 66α. 67α. 68α. 69α. 70α. 71α. 72α. 73α. 74α. 75α. 76α. 77α. 78α. 79α. 80α. 81α. 82α. 83α. 84α. 85α. 86α. 87α. 88α. 89α. 90α. 91α. 92α. 93α. 94α. 95α. 96α. 97α. 98α. 99α. 100α. 101α. 102α. 103α. 104α. 105α. 106α. 107α. 108α. 109α. 110α. 111α. 112α. 113α. 114α. 115α. 116α. 117α. 118α. 119α. 120α. 121α. 122α. 123α. 124α. 125α. 126α. 127α. 128α. 129α. 130α. 131α. 132α. 133α. 134α. 135α. 136α. 137α. 138α. 139α. 140α. 141α. 142α. 143α. 144α. 145α. 146α. 147α. 148α. 149α. 150α. 151α. 152α. 153α. 154α. 155α. 156α. 157α. 158α. 159α. 160α. 161α. 162α. 163α. 164α. 165α. 166α. 167α. 168α. 169α. 170α. 171α. 172α. 173α. 174α. 175α. 176α. 177α. 178α. 179α. 180α. 181α. 182α. 183α. 184α. 185α. 186α. 187α. 188α. 189α. 190α. 191α. 192α. 193α. 194α. 195α. 196α. 197α. 198α. 199α. 200α. 201α. 202α. 203α. 204α. 205α. 206α. 207α. 208α. 209α. 210α. 211α. 212α. 213α. 214α. 215α. 216α. 217α. 218α. 219α. 220α. 221α. 222α. 223α. 224α. 225α. 226α. 227α. 228α. 229α. 230α. 231α. 232α. 233α. 234α. 235α. 236α. 237α. 238α. 239α. 240α. 241α. 242α. 243α. 244α. 245α. 246α. 247α. 248α. 249α. 250α. 251α. 252α. 253α. 254α. 255α. 256α. 257α. 258α. 259α. 260α. 261α. 262α. 263α. 264α. 265α. 266α. 267α. 268α. 269α. 270α. 271α. 272α. 273α. 274α. 275α. 276α. 277α. 278α. 279α. 280α. 281α. 282α. 283α. 284α. 285α. 286α. 287α. 288α. 289α. 290α. 291α. 292α. 293α. 294α. 295α. 296α. 297α. 298α. 299α. 300α. 301α. 302α. 303α. 304α. 305α. 306α. 307α. 308α. 309α. 310α. 311α. 312α. 313α. 314α. 315α. 316α. 317α. 318α. 319α. 320α. 321α. 322α. 323α. 324α. 325α. 326α. 327α. 328α. 329α. 330α. 331α. 332α. 333α. 334α. 335α. 336α. 337α. 338α. 339α. 340α. 341α. 342α. 343α. 344α. 345α. 346α. 347α. 348α. 349α. 350α. 351α. 352α. 353α. 354α. 355α. 356α. 357α. 358α. 359α. 360α. 361α. 362α. 363α. 364α. 365α. 366α. 367α. 368α. 369α. 370α. 371α. 372α. 373α. 374α. 375α. 376α. 377α. 378α. 379α. 380α. 381α. 382α. 383α. 384α. 385α. 386α. 387α. 388α. 389α. 390α. 391α. 392α. 393α. 394α. 395α. 396α. 397α. 398α. 399α. 400α. 401α. 402α. 403α. 404α. 405α. 406α. 407α. 408α. 409α. 410α. 411α. 412α. 413α. 414α. 415α. 416α. 417α. 418α. 419α. 420α. 421α. 422α. 423α. 424α. 425α. 426α. 427α. 428α. 429α. 430α. 431α. 432α. 433α. 434α. 435α. 436α. 437α. 438α. 439α. 440α. 441α. 442α. 443α. 444α. 445α. 446α. 447α. 448α. 449α. 450α. 451α. 452α. 453α. 454α. 455α. 456α. 457α. 458α. 459α. 460α. 461α. 462α. 463α. 464α. 465α. 466α. 467α. 468α. 469α. 470α. 471α. 472α. 473α. 474α. 475α. 476α. 477α. 478α. 479α. 480α. 481α. 482α. 483α. 484α. 485α. 486α. 487α. 488α. 489α. 490α. 491α. 492α. 493α. 494α. 495α. 496α. 497α. 498α. 499α. 500α. 501α. 502α. 503α. 504α. 505α. 506α. 507α. 508α. 509α. 510α. 511α. 512α. 513α. 514α. 515α. 516α. 517α. 518α. 519α. 520α. 521α. 522α. 523α. 524α. 525α. 526α. 527α. 528α. 529α. 530α. 531α. 532α. 533α. 534α. 535α. 536α. 537α. 538α. 539α. 540α. 541α. 542α. 543α. 544α. 545α. 546α. 547α. 548α. 549α. 550α. 551α. 552α. 553α. 554α. 555α. 556α. 557α. 558α. 559α. 560α. 561α. 562α. 563α. 564α. 565α. 566α. 567α. 568α. 569α. 570α. 571α. 572α. 573α. 574α. 575α. 576α. 577α. 578α. 579α. 580α. 581α. 582α. 583α. 584α. 585α. 586α. 587α. 588α. 589α. 590α. 591α. 592α. 593α. 594α. 595α. 596α. 597α. 598α. 599α. 600α. 601α. 602α. 603α. 604α. 605α. 606α. 607α. 608α. 609α. 610α. 611α. 612α. 613α. 614α. 615α. 616α. 617α. 618α. 619α. 620α. 621α. 622α. 623α. 624α. 625α. 626α. 627α. 628α. 629α. 630α. 631α. 632α. 633α. 634α. 635α. 636α. 637α. 638α. 639α. 640α. 641α. 642α. 643α. 644α. 645α. 646α. 647α. 648α. 649α. 650α. 651α. 652α. 653α. 654α. 655α. 656α. 657α. 658α. 659α. 660α. 661α. 662α. 663α. 664α. 665α. 666α. 667α. 668α. 669α. 670α. 671α. 672α. 673α. 674α. 675α. 676α. 677α. 678α. 679α. 680α. 681α. 682α. 683α. 684α. 685α. 686α. 687α. 688α. 689α. 690α. 691α. 692α. 693α. 694α. 695α. 696α. 697α. 698α. 699α. 700α. 701α. 702α. 703α. 704α. 705α. 706α. 707α. 708α. 709α. 710α. 711α. 712α. 713α. 714α. 715α. 716α. 717α. 718α. 719α. 720α. 721α. 722α. 723α. 724α. 725α. 726α. 727α.

- 5) Ποιός κατασκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπά-  
νια κ.ἄ.) ... οι αγρότες .....

- 6) Ὅτι παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρῆσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς  
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ  
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων  
(τῆς ρόβης κλπ.) *Μὲν... τὰς... χεῖρας... ἐκρίζωσαι  
μὲν... ζῶ... ὁ... εὐφρα... καὶ... αὐ... τροφὰς... τῶν ζώων.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. . . *θερίζονται... 5-10 μέτρων... ἀπὸ τοῦ ἐδάφους...*

- 2) Οι στάχτες που έμειναν (ή μένουν) εις τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλα τὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),  
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς,  
πίσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ  
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-  
φους τὰ δράγματα ; ... *ὡς... ἀποθέτουν... οὐ... ὁ δὲ... οὐ... θερισταὶ*  
*ἐδῶ... χερίαι... πλάσματα...*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Τὴν πρῶτην πρᾶξιν... τοῦ ἀποστόλου... ἵνα πᾶσι τῶν ἀποστόλων  
πρᾶξιν... ὁ πρῶτος... ἵνα πᾶσι τῶν ἀποστόλων... ἵνα πᾶσι τῶν ἀποστόλων...  
ἵνα πᾶσι τῶν ἀποστόλων... ἵνα πᾶσι τῶν ἀποστόλων... ἵνα πᾶσι τῶν ἀποστόλων...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-  
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Α. μααριές* .....



### γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)  
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν  
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

*Συν. δ. α. β. ... δι' ἑλ. φ. ο. ι. ... αἱ γ. ν. αἰ. ν. ε. ...*  
*Α. α. ... ἄ. ρ. α. ... δι' ἑλ. φ. ο. ι. ... καὶ δ. α. ο. ι.*  
*εἶναι ... α. ρ. α. ο. ι. ἄ. ρ. α. ο. ι. ...*

- 2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι μετ' ἡμερομισθίου (μεροκάματο) ἢ κατ'  
ἀποκοπὴν (ἐξκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αἰοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς  
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίου ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ  
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν  
εἰς τὸν τόπον σας οἰκονομολογίαν). *Μ. ι. ... ἡ φ. ρ. α. ο. ι. ...*

*καὶ ... κατ' αἰοιβισμὸν ... μετὰ παροχῆς*  
*φαγ. η. ι. α. β. ... Μ. ... α. ρ. α. ο. ι. ... εἶναι ... κατ' αἰοιβισμὸν*  
*καὶ ... α. ρ. α. ο. ι. ... εἰς χρῆμα ...*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-  
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ  
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-  
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται  
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

*Συν. δ. α. β. ... εἰς χρῆμα ...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Τὸν... μῆνα... τὸ... αἶμα... παρὶ... θύμης... ἡ...  
κυρία... ἢ... ἡ... τῶν...

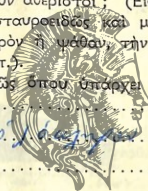
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Τραγουδοῦν... αὐτὴ... ἡ... τῶν...  
ἡ... τῶν... αἶμα...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράφει λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδος...

Θερίζεται... ὁ... τῶν...  
... τῶν... αἶμα...



ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

#### δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

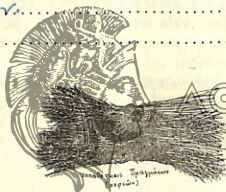
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἀμέσως μετὰ... τῶν... αἶμα...  
... τῶν... αἶμα...  
... τῶν... αἶμα...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἰδ. Ἰ.δ.κ. ... ο.φ.ε.ρ.ν. ... οὐ.β.α.ρ.ν. ... μ. ...  
 ... ἰ.β.α.τ.ν. ... ἰ.α.τ.α. ... κα.ε.σ.ν. ... ο.φ.ο. ...  
 ... ἰ.α.ο. ... ἰ.α. ... ο.φ.ε.ρ.ν. ... ἰ.α.τ.α. ... ἰ.α.τ.α. ...  
 ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ...  
 ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ...  
 ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ... ἰ.α. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΛΟΓΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Ἰδ. ἰ.δ.κ. ... ἰ.α.τ.α. ... ἰ.α.τ.α. ... ἰ.α.τ.α. ...  
 ... ἰ.α.τ.α. ... ἰ.α.τ.α. ... ἰ.α.τ.α. ... ἰ.α.τ.α. ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τὸ 1885.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ὁρμώνεται... ὁ σπόρος... 3-4... φορές... ἀνάθεσται  
καὶ... ἀντανασταίνεται... ἐν τῷ χωράφει... τοῦ αὐτοῦ  
φυτεύοντος... ἀντανασταίνεται... ἐν αὐτῷ χωράφει... ὁ σπόρος...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-  
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ  
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ  
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ  
φωτογραφίαν.....

Μετ' ἐκείνου... ἐν τῷ χωράφει... ἀντανασταίνεται...  
ἐν τῷ χωράφει... ἀντανασταίνεται... ὁ σπόρος...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσπινθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν  
χειμῶνα μὲ θηράν χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν

ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ  
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ..... καὶ.....

Μετ' ἐκείνου... ἡ γὰρ... ἐν τῷ χωράφει...  
ἐν τῷ χωράφει... ὁ σπόρος... ἀντανασταίνεται...  
ἐν τῷ χωράφει... ἀντανασταίνεται... ὁ σπόρος...  
ἐν τῷ χωράφει... ἀντανασταίνεται... ὁ σπόρος...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-  
σαν κ.ά.)... ἐν τῷ χωράφει... ἀντανασταίνεται... ὁ σπόρος...

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-  
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-  
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *δω* ... *χρ. κερ. σου. αὐτὰ.* ...  
*φωτογρ. δ. π. κερ. σου. αὐτὰ.* ...  
*κιν. εἰς εὐ. κερ. σου. αὐτὰ.* ...

## Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

*Μετεφέροντο εἰς εὐ. ἀλώνι.* ...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

*Δέχεται θεμωνιά. Πολλὰ φ. ο. ρ. τὰ κερ. σου. αὐτὰ.* ...  
*κιν. εἰς εὐ. κερ. σου. αὐτὰ.* ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

*Π. ἀνέκαθεν εἰς εὐ. ἀλώνι.* ...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ....

*Ἐξ. εὐ. εὐ. κ. κ. σου. αὐτὰ. εἰς εὐ. ἀλώνι. εἰς εὐ. ἀλώνι. εἰς εὐ. ἀλώνι. εἰς εὐ. ἀλώνι.* ...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Συνήθως... εἰς 2-3... οἰκογενεῖας... ὅπου εἰς αὐτὴν  
ἀνήκει... ἀρχίζου... ἀπὸ... καὶ... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ὡς ἄνω... καὶ... μέγ... ἀρχίζου... ὡς... τέλος... ..

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Τὸ... ἀλώνιον... εἶναι... ..

Χώματοι... Πλάκες... ..

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἐτὸς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) .....

Καθαρι... καὶ... ..

πῶ... .. ἀχύρων... ..

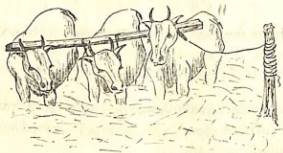
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμού γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Ἡ... ..

ὡρ... ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

Μέγιστος  $z$   $\Rightarrow$   $z_{\max}$   $\Rightarrow$   $z_{\min}$   
 $\Rightarrow$   $z_{\max}$   $\Rightarrow$   $z_{\min}$



- α) Ἀλώνιονια πρὸς ἀχρυστοποίησιν τῶν σταχύνων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφραμένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινοι στύλοι, ὡς δύο μέτραν (καλούμενοι στηγερὰς, στρόιλουρας, δαυκὰν, βουκὰν κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχωνται γύρες». καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

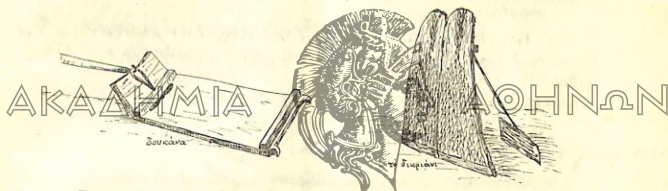
612. *prot. bryol. 6 upov.*

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Δεν γίνεται... επίσης... χρήση αξιωματικού...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο  
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,  
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις  
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-  
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα **δημητρι-  
ακά**. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-  
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,  
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ  
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων; .....

[illegible]

- δ) 'Από ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Αρχίστε συνδυάζει την 10<sup>η</sup> α.μ. και  
αρχίνα την 5<sup>η</sup> μ.μ. Είναι ελαστική  
των έσοδων. Ένα ντάφνι με φάρμακο  
δύναται ν' αρχίσει για γρηγορότερα  
μιας ώρας.

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ὁ δὲ λόγος, ἐξηγησασάμενος διὰ  
τὸ ἀνασφραγίσαι τὰς ἐπιστολὰς.....



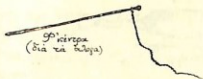
- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δικάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις τὸ άλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχys ;

Ζου ἀνθρώπου σάχος ρίπτε διά τῆς  
χαρὸς τοῦ ὁ γυμνασίου

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Βουλιτρί... Μ.τ.μ.β. 1.5κ. ιαμασιν...  
 Εμ. 7.2.αυ... Είς 25... Αίμα...  
 ποικίλ,  
 — 22 —

- 15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός απλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Εἰς... Ἀ. ἔχειται... σ. ἀμφοτέρω. ὅταν εἶναι... φασφ... φασφ... φασφ... 4-5... σ. ἀμφοτέρω. ὅταν εἶναι... φασφ... φασφ... φασφ... 4-5... σ. ἀμφοτέρω.*



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Λέγονται... η άσπρη... η γαλήνη...

- 17) Ποιοι ἀγωνίζονται : ὁ ἴδιος ὁ γυμνασιάρχης με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀγωνιστὰς (ἐν Αἰτωλία: βαλμάδες, δηλ. τσούπανηδες, καλούμενοι ἀγωνιστὰς καὶ ἀγωνιστὲς), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀγωνισμόν .....

Ajurika d'ida e phupha y'i la swa ra.  
Lwarlu ajurapara y'i i x'arav.

- 18) Πλην τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωναριστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

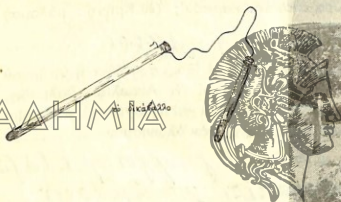
[illegible]

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... *Κοκκ. ἀνιόντα... ἱ. γκνιότο... μένον... δ. εἰ... ρεβ. ἰ. ἀνα... ὀ. ἰ. φα... κοκκ. δ...*



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Μ. ἱ. γκνιότο... ἀνιόντα... ἱ. γκνιότο... μένον... δ. εἰ... ρεβ. ἰ. ἀνα... ὀ. ἰ. φα... κοκκ. δ... δ. εἰ... ρεβ. ἰ. ἀνα... ὀ. ἰ. φα... κοκκ. δ...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἰσοπορευόντο· ἕνα-ἕνα· διά σου· διὰ τὸν χωρι-  
σθὲν· τὰς καρπὰς· ἡ· αἰχί· δι' ἀχροπορεύων.

- ...επί πορείᾳ... ἐπὶ τῆς οὐρανῶν... γωνίας δὲ.

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΧΝΩΝ

[illegible]

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔχει... ἀνέμισμα... ἐνέμισμα... ἄνω... τὴν... κατὰ...  
ἐργασίαν... τοῦ... ἀνέμισμα... ἀνέμισμα...  
... ἀνέμισμα... ἀνέμισμα...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

... ἀνέμισμα... γίνεται... πρὸς τὸ θρινάκι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

Λιχνᾶ... ἀνέμιζει... ἄνδρας... γυναῖκα... ἀμοιβῇ...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;

Κόντυλοι... ἀποχωρίζεται... ἀλώνισμα...  
λίχνισμα... μετὰ τὸν... ἀλώνισμα...  
... ἀλώνισμα... ἀλώνισμα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)\* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-  
ηθίζεται τοῦτο .....

..λίμνα.. ξεβαβούλισμα.. Π. φῶ. φῶ. τῶ. φ. φ. φ.  
..λίμνα.. ὁδῶς.. ὅ. εἰς ἰὸ.. καλλιμαῖα ἀλύνισμα.  
.....  
.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,  
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα  
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

..τοῖς... ἔ. αὐρον... εἰς ἰὸ... ἄχυρον... τῶν ἀλύνιστον  
..ψ... εἰς ἰὸ... ἔργασιον... τῶν... φαρὰ εὐρον.  
..ἀλύνισμα... ἔ. εἰς ἰὸ... ἔργασιον...  
.....

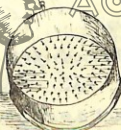
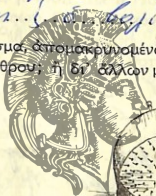
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν  
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

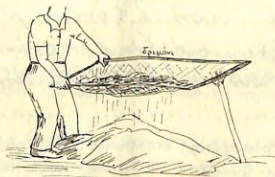
ΔΟΗΝΩΝ



κόσκιον ἢ ἀλύνιστον



κόσκιον ἢ ἀλύνιστον



νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν\* π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον  
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Παράστροφος: ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 τὸν ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 Βορὶ... ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... καὶ... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

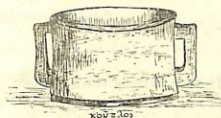
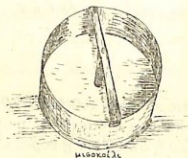
ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...  
 ἰσθμίου... ἰσθμίου... ἰσθμίου...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάσιμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Ηαρεβάνα... α. γ. φ. ο. ρ. η. ν. ο. ... φ. ο. υ. μ. α. τ. α. δ. ο. (ε. β. κ. ε. ο. ι. γ.)  
 2. 66... φ. ο. ρ. ο. ... α. γ. ρ. α. φ. υ. ρ. α. μ. ο. ... 190... ε. ω. σ. ο. ν. και  
 75. 390... β. α. λ. ι. ν. ο. ... Κ. ο. ι. ν. ο. ν. α. ... Π. α. υ. α. ... Ε. γ. α. ν. α. α. ρ. ρ. α. ν. ο. ι.



- α) τὸ παπαδιάτικο,  
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,  
γ) τὸ γυφτιάτικο,  
δ) τὸ αλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .. *ἔφακι, φοικα, μ.β., ζα, ... β.ζα κήρα.*  
*(Καρ. ραν.)* ..

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

Αποσπασμένο ἐκ σφίγνα δοχῆς ὀνομασ-  
μένης διόδρια, ἢ ἐκ βασιλῆα τοσοῦτον ἐκ τῶν ἀργυ-

- 29 —

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .....

Ἰὼ. ἄχρυα... φεγγερί. ροπο... εἰς τὴν ἄχρυα  
ἐφ. ρ. κ. δ. μεν... εἰς τὸ ἄχρυον τοῦ αὐτοῦ...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ  
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἰουή. αὐ... εἰς τὴν... οἰκίαν... ἐφ. ρ. κ. δ. μεν... ἢ...  
ἰ. ο. φ. κ. δ. ... εἰς τὸ ἄχρυον...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-  
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,  
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ἰουή. αὐ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.  
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

#### Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν  
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-  
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-  
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἰὼ. ρ. κ. δ. μεν... τοῦ... λαββάων... καὶ... κατὰ  
τὴν... Β!... ἀναμμα... ἢ... ἀναμμα...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Ἰὼ. ρ. κ. δ. μεν... τοῦ... λαββάων... ἢ... ἀναμμα...  
ἢ... ἀναμμα... ἢ... ἀναμμα...  
ἢ... ἀναμμα... ἢ... ἀναμμα...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

ἑδῶ... ἰσχυρεῖται... φανονάρα.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

ἑκὴν... αὐτὸν... παλαιὰ... (ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ.).

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

ἑδῶ... αὐτὸν... ἰσχυρεῖται... ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Πηδῆματα... χοροὶ γύρω... εἰς τὴν... δ. α. γ. κ. π.

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

2) Πηδημάτα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

ἑφ. γ. β. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π. ἡλ. κ. α. γ. κ. π.

- 3) Τί καίονται εις τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

Ὡς... ἀετὶς... καίεται... τῆς... παρακαλῶν  
τοῦ... ἡρώδου... 13... ἰουλιαν... τὴν... φωνὴν  
αὐτῆς... ἀγ. δαυ... 3... γενεφ... τὰ... ἀφ' ἑσθ...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Καίεται... ὁμοίωμα... τοῦ Ἰούδα.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ὡς... ὁμοίωμα... καίεται... ἀφ'...  
ἡρώδου... 13... ἰουλιαν... τὴν... φωνὴν  
αὐτῆς... ἀγ. δαυ... 3... γενεφ... τὰ... ἀφ' ἑσθ...

Ὡς... ἀφ' ἑσθ... καίεται... ἀφ' ἑσθ...  
Ὡς... ἀφ' ἑσθ... καίεται... ἀφ' ἑσθ...  
Ὡς... ἀφ' ἑσθ... καίεται... ἀφ' ἑσθ...  
Ὡς... ἀφ' ἑσθ... καίεται... ἀφ' ἑσθ...

[Ἰωάννης Μαυριτσάκης διδάσκαλος.  
Ἡ συλλογὴ αὐτῆς ἐγένετο ἀπὸ 15/11/1969  
ἕως 10/1/1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ